

radors organismes desproveïts de vigoria. Afegiu a aquestes tristes asseveracions l'existència d'immundes cufurnes, que, per la cobdícia de la societat burgesa exerceixen funcions de vivendes i les deplorables condicions de gran quantitat de fàbriques i tallers on mai no arriba com cal la sanitàosa carícia del sol. En introduir el sistema capitalista la seva etapa de maquinisme, va oblidar que la mà d'obra no és pas de ferro i que determinades condicions de llobreguesa i humitat, que rovellen les màquines però no les maten, destrueixen, en canvi les reserves de vitalitat que al seu servei consumeixen molts milers d'éssers humans a cada metròpoli industrial.

Quelcom s'és fet, just és dir-ho, en el sentit de frenar la impulsivitat orba de la malaltia devoradora. Hom ha planejat campanyes de sanejament i profilaxi, d'hospitalització i de guariment. Però, a la pràctica, la realització dels plans més ben aconsellats, ha topat sempre amb l'egoisme desenfrenat de les classes directores. La beneficència privada ha tingut que mobilitzar-se sovint en socors dels típics desemparats, amb ànim d'emplenar les llacunes i tapar les esclotxes de la beneficència pública. Però les desigualtats colpidores del sistema social que fa els darrers espeternecs, feien molt poc factibles les més assenyades previsions. Només els malalts de posició benestant, comptaven amb el « recurs » dels especialistes alemanys i els sanatoris suïssos. Els malalts pobres, només a raó d'un per cada cent, o menys, aconseguien veure's acollits i tractats per les institucions especialitzades, insuficients sempre, pel nombre dels atacats.

Tot això, al vostre país, és precís que desaparegui per sempre. La política sanitària de la Revolució, no pot admetre les insuficiències de les seves predecessores. Té al davant seu un deure a complir que no és altre que lluitar cos a cos amb la malaltia, en les posicions que ocupa i evitar per tots els mitjans que segueixi ocupant posicions noves. Hem dit abans que la tisi és guarible en les seves primeres manifestacions. A no permetre que s'hi afermi i obligar-la a què les desallotgi, tendirà en tots els casos, la Sanitat de tipus revolucionari. Però encara farà més. Mitjançant una estreta col·laboració amb les noves fórmules de l'Economia i la Producció, la Sanitat clourà el camí dels pulmons de l'obrer al bacil de Kock. Ni un sol individu no executarà en la humanitat nova un treball superior a les seves forces en lloc malsà i sense ventilació, com tampoc no serà lícit, en una societat justa i sense classes, que cap organisme es desnobreixi per la carença del necessari. D'aquest doble tall amb què aspirem a escapar un dels més espaventables tentacles amb què compta la Descarnada.

I pel que afecta els serveis d'Assistència Social que reemplaçaran l'antigalla de la Caritat, els Hospitals, Sanatoris i Preventoris de l'Era que comença seran molt diferents que els d'abans. En ells, serà possible que la noia malalta, en lloc de pregar tremolosa, davant la Mort, somrigui del llit estant a la Vida i que el Pare Sol penetri lliurement a escampar les seves carícies a les naus on en altres temps no hi cremava cap més llum que la dels ciris.

Es per això, que el poble d'Espanya, en èpica lluita contra la contumàcia opressora dels motivadors directes de tants centenars de milers de morts per tuberculosi, que han estat víctimes de la injustícia econòmica, té a les seves mans la resolució definitiva de tots els seus problemes. I no és pas el més petit, l'extirpació del flagell social que comentem en aquest article.

